

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka DP: Michaela Mija Adamová

Termín SZZ: květen 2024

Název DP:

Datum posudku: 10.5.2024

Vedoucí práce: doc. PhDr. Anna Kucharská, Ph.D.	Oponent : Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.
---	---

Česká republika ve srovnání s jinými evropskými zeměmi dlouhodobě obsazuje přední příčku v celkovém počtu žáků, kteří začínají plnit školní docházku o rok později. Celkový počet se v posledních deseti letech pohybuje vždy okolo 20 %, což je v porovnání s hodnotou v okolní státech několiknásobek. Jedná se o téma, které je diskutováno nejenom odbornou veřejností, ale prostřednictvím medií se dostává také do povědomí široké veřejnosti. Každý realizovaný výzkum v této oblasti má aplikační přesah, neboť jeho výsledky mohou přispívat do diskuze o efektivnosti (či neefektivnosti) pozdějšího nástupu do základní školy. Za inovativní považuji zasazení tématu školních odkladů do kontextu gramotnostních dovedností žáků.

Podoba teoretické části svědčí o autorčině pečlivé rešeršní práci tuzemských i zahraničních zdrojů. Autorka v ní systematicky představuje problematiku školní zralosti, odkladů školní docházky a poslední kapitola patří představení testové baterie PorTex, neboť právě jejím prostřednictvím byla získaná analyzovaná data. Teoretickou část považuji za nadstandartní a plně dostačující ve vztahu k cíli empirické části. Citační normu používá autorka zcela korektně.

Cílem empirické části je zmapování gramotnostních dovedností u dvou skupin žáků – s odkladem školní docházky a bez něj. Ten je také korektně specifikován v sedmi výzkumných otázkách. Každá z nich je sycena výsledky jednoho subtestu z testové baterie PorTex.

Autorka pracovala s daty žáků ze 2., 3. a 5. ročníku. Využila již získaný datový soubor, který byl zpracováván při konstrukci již zmíněné testové baterie. Tento postup je výhodný, neboť takto rozsáhlý datový soubor vybízí k dalšímu zkoumání.

Metodologie této diplomové práce stojí na kvantitativní výzkumné strategii (deskriptivní a induktivní statistické přístupy). Postup práce s daty a samotné „primární analýzy“ jsou velmi pečlivě popsány. Interpretace jsou řazeny logicky dle jednotlivých subtestů baterie PorTex. Struktura interpretačních kapitol se totožná, což je čtenářsky přívětivé v situaci, kdy si bude chtít vyhledat nějakou konkrétní hodnotu. Interpretační závěry jsou podpořeny tabulkami a grafy, které opět zlepšují orientaci v textu.

Výsledky naznačují, že ve většině pozorovaných aspektech nejsou statisticky významné rozdíly. V některých subtestech se objevily a vyšších výsledků dosahovali žáci bez OŠD. Např. v testu mapující fonematické povědomí (ve 2. ročníku).

Cením si toho, že autorka by mohla na základě svých dat snad dojít k závěru, že většina odkladů je vlastně zbytečných. Ona to ovšem nedělá, neboť si je vědoma, že zpracovává data, která nebyla sbírána s účelem výzkumu OŠD. V závěrečných interpretacích je tedy spíše opatrná a svou opatrnost také pregnatně vysvětluje v části diskuze.

Práci považuji za kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.

Náměty k diskusi při obhajobě BP:

Pokud byste sama připravovala design výzkumu, který by byl na vaše téma. CO byste z hlediska žáků s OŠD kontrolovala?

Které aspekty mohou ovlivnit „úspěšnost“ OŠD?

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Podpis: Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.